

☐ ผ.บ.ท.
☐ กง.บ.บ.
☐ กง.ส.ส.
☐ กง.ก.ม.
☒ กง.ก.ง.
☒ กง.บ.ป.

ด่วนที่สุด

ที่ ยล ๐๐๑๗.๑/ว๕๗๗๖

ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดยะลา
สถ.ย.ยะลา
เลขที่รับ 2764 เวลา 14.15 น.
ลงวันที่ ๑๐ เม.ย. ๒๕๖๕
ศาลากลางจังหวัดยะลา
ถนนสุขยางค์ ยล ๙๕๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง การควบคุมเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลสงกรานต์

เรียน **ท่านอธิบดีจังหวัดยะลา**

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือภาคีเครือข่ายป้องกันปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพจังหวัดยะลา

ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดยะลาได้รับแจ้งจากภาคีเครือข่ายป้องกันปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพจังหวัดยะลา ขอให้จังหวัดยะลาพิจารณานโยบายเชิงกฎหมายต่อการควบคุมเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ช่วงเทศกาลสงกรานต์ จังหวัดยะลา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๑. การกำหนดให้พื้นที่ห้ามขาย ห้ามบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ เพื่อเป็นพื้นที่ปลอดภัย สำหรับ เด็ก เยาวชน และครอบครัว ในการจัดกิจกรรมสงกรานต์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕
๒. การเข้มงวดห้ามขายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ให้กับเด็กและเยาวชน อายุต่ำกว่า ๒๐ ปี บริบูรณ์
๓. การเฝ้าระวังและกำหนดมาตรการลดผลกระทบจากการยกเว้นเวลาห้ามขายเครื่องตี๋ม แอลกอฮอล์ ระหว่างเวลา ๑๔.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.
๔. การกวดขันการขายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์โดยไม่ได้รับอนุญาต

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จังหวัดยะลาพิจารณาแล้ว จึงขอแจ้งให้หน่วยงานทราบ และดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายภูมิพัฒน์ ศานติภูมิ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา

สำนักงานจังหวัด

กลุ่มงานศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด

โทร./โทรสาร ๐-๗๓๒๐-๓๘๐๐

รายการแจ้งท้าย

หนังสือจังหวัดยะลา ด่วนที่สุด ที่ ยล ๐๐๑๗.๑/ว ๕๗๒ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗

๑. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยะลา
๒. ท้องถิ่นจังหวัดยะลา
๓. นายอำเภอ ทุกอำเภอ
๔. นายกองดีการบริหารส่วนจังหวัดยะลา
๕. นายกเทศมนตรีนครยะลา
๖. นายกเทศมนตรีเมืองเบตง
๗. นายกเทศมนตรีเมืองสะเตงนอก
๘. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดยะลา

๗๐๖

ศาลากลางจังหวัดยะลา
รับวันที่ 09 เม.ย. 2569
เวลา.....
ลงรับที่ 3318

ภาคีเครือข่ายป้องกันปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพจังหวัดยะลา

เลขที่ 7/1 ถนนเวฬุวัน ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา 95000

8 เมษายน 2569

เลขที่บันทึกการรับทราบในศาลากลางจังหวัดยะลา ปี 192
วันที่ 09 เม.ย. 2569 เวลา.....

เรื่อง ข้อมติพิจารณาทางนโยบายเชิงกฎหมายต่อการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ช่วงเทศกาลสงกรานต์จังหวัดยะลา ประจำปี 2569

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา

ตามที่ภาคีเครือข่ายป้องกันปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพจังหวัดยะลา ได้จัดการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการในการควบคุมและลดผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ทั้งนี้ จากผลการประชุมดังกล่าว ภาคีเครือข่ายป้องกันปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพจังหวัดยะลา ได้จัดทำข้อมติพิจารณาทางนโยบายเชิงกฎหมายต่อการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วงเทศกาลสงกรานต์ จังหวัดยะลา ประจำปี พ.ศ. 2569 ดังนี้

เรื่องที่ 1 : การกำหนดให้พื้นที่ห้ามขาย ห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย เป็นพื้นที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ในการจัดกิจกรรมสงกรานต์ ประจำปี 2569

ตามที่มาตรา 27 และ 31 แห่ง พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 กำหนดให้สถานที่ เช่น วัด สถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา สถานที่ราชการ สถานศึกษา สวนสาธารณะของทางราชการ เป็นสถานที่ห้ามขาย และห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยไม่มีการแก้ไข ตาม พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2568

ดังนั้น หากมีการจัดกิจกรรมช่วงเทศกาลสงกรานต์ในพื้นที่ดังกล่าว เครือข่ายฯ จึงขอเสนอให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว

เรื่องที่ 2 : การเข้มงวดห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับเด็กและเยาวชน อายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์

ตามที่ มาตรา 21 แก้ไข มาตรา 29 (1) แห่ง พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2568 ยังคงมาตรการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ซึ่งมีผลบังคับใช้ในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2568 โดยไม่มีการออกกฎหมายลำดับรองเพิ่มเติม

โดยมาตรา 40 เพิ่มบทลงโทษเป็นจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ผู้นั้นได้ดำเนินการตาม มาตรา 29 วรรคสอง

ทั้งนี้ มาตรา 29 วรรคสอง (1) ได้บัญญัติไว้ว่า

“เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ผู้ขายดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับอายุของผู้ซื้อหรือผู้รับการให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ผู้ขายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์แจ้งให้บุคคลดังกล่าวแสดงบัตรประชาชนหรือหลักฐานอื่นที่ทางราชการออกให้ซึ่งแสดงอายุของบุคคลนั้น ก่อน แล้วแต่กรณี”

ที่สำคัญ มาตรา 29 วรรคสาม มีการเพิ่มโทษทางแพ่ง โดยบัญญัติว่า

“ผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อกระทำโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุ เกี่ยวเนื่องโดยตรงที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพอนามัย ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของ บุคคลอื่น ผู้นั้นกระทำความผิดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

อีกทั้ง มาตรา 44 แห่ง พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ได้บัญญัติไว้ว่า

“ห้ามมิให้เด็กซื้อหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หรือเข้าไปในสถานที่เฉพาะเพื่อการจำหน่ายหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หากฝ่าฝืนให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามเด็กเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและมีหนังสือเรียกผู้ปกครองมาร่วมประชุม เพื่อปรึกษาหารือ ว่ากล่าวตักเตือน ให้ทำทัณฑ์บน หรือมีข้อตกลงร่วมกัน.....”

กรณีจังหวัดยะลา ข้อมูล % การดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ชายที่อายุต่ำกว่า 20 ปี จัดทำโดยกองป้องกันการ บาดเจ็บ กรมควบคุมโรค พบว่ามีผู้ชายที่อายุต่ำกว่า 20 ปีที่มีการดื่มแอลกอฮอล์แล้วได้รับการบาดเจ็บ ปี 2566 จำนวน 2 ราย ปี 2567 จำนวน 7 ราย และ ปี 2568 จำนวน 9 ราย

ที่มา : <https://dip.ddc.moph.go.th> กองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค ข้อมูล ณ วันที่ 22 มี.ค.69

ซึ่งจากสถิติข้างต้น แม้มิมีจำนวนไม่มากแต่ยังสะท้อนว่ามีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชนอายุ ต่ำกว่า 20 ปี ซึ่งอาจได้มาจากการซื้อด้วยตนเอง ซึ่งผู้ขายมีความผิดตาม พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2568 หรือบุคคลอื่นซื้อมาให้ดื่ม ซึ่งมีความผิดตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

ดังนั้น เครือข่ายฯ เห็นว่าควรประชาสัมพันธ์ให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย และหากมีการฝ่าฝืนควรมีการ ดำเนินคดีอย่างเข้มงวด เพื่อปกป้องสวัสดิภาพและลดความสูญเสียของเด็กและเยาวชน

เรื่องที่ 3 : การเฝ้าระวังและหามาตรการลดผลกระทบจากการยกเว้นเวลาห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระหว่าง เวลา 14.00 น. ถึง เวลา 17.00 น.

ตามที่มีการออกประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เรื่องกำหนดเวลาห้ามขายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ พ.ศ.2568 ข้อ 3 (2) โดยยกเว้นเวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่เวลา 14.00 น. ถึงเวลา 17.00 น. ทำให้เวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ตั้งแต่เวลา 11.00 น. ถึงเวลา 24.00 น. นั้น

สิ่งที่น่ากังวลในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มักจัดคอนเสิร์ต และกิจกรรมเล่นน้ำ สงกรานต์ควบคู่กับการขาย และการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งเดิมเริ่มขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หลัง เวลา 17.00 น. แต่เมื่อมีการยกเว้นเวลาขายเพิ่มขึ้น อาจเริ่มกิจกรรมตั้งแต่ช่วง 11.00 น. การเพิ่มเวลาดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์อาจเพิ่มผลกระทบต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

ดังนั้นเครือข่ายฯ เห็นว่าควรมีมาตรการป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะผลกระทบระยะสั้นกับการเพิ่มขึ้นของอุบัติเหตุทางถนน

เรื่องที่ 4 : การกวดขันการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยไม่ได้รับอนุญาต

ตามที่ มาตรา 155 แห่ง พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560 ได้บัญญัติไว้ว่า

“ผู้ใดประสงค์จะขายสุราให้อื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิต”

โดยที่ มาตรา 196 บัญญัติบทลงโทษไว้ว่า

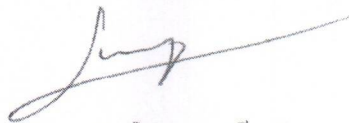
“ผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา 155....ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”

แต่จากการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นและการเก็บข้อมูลในพื้นที่ พบว่ายังมีผู้ที่ใช้โอกาสช่วงสงกรานต์ลักลอบขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่อาจเข้าข่ายไม่มีการขออนุญาตจากเจ้าพนักงานสรรพสามิต

ดังนั้นเครือข่ายฯ จึงขอให้กวดขันการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยไม่ได้รับอนุญาต ทั้งนี้ เพื่อให้การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในการควบคุมดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อเป็นความเห็นประกอบการพิจารณากำหนดมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วงเทศกาลสงกรานต์จังหวัดยะลา ประจำปี 2569 ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปริญญာ มะรียา)

ผู้ประสานงานภาคีเครือข่ายป้องกันปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพจังหวัดยะลา

ภาคีเครือข่ายป้องกันปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพจังหวัดยะลา

เลขที่ 7/1 ถนนเวฬุวัน ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา 95000

8 เมษายน 2569

เลขที่รับส่งคำสั่งกรมราชทัณฑ์ 199
 วันที่ 09 เม.ย. ๒๕๖๙ เวลา.....

เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อการขับเคลื่อน “วาระยะลาลดปัจจัยเสี่ยง”

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา

ตามที่ภาคีเครือข่ายป้องกันปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพจังหวัดยะลา ได้กำหนดแผนการขับเคลื่อนวาระยะลาลดปัจจัยเสี่ยงในปี 2569 เพื่อเป็นการผลักดันการแก้ปัญหาประเด็นปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน อาทิ บุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความรุนแรงในครอบครัว การหลุดออกจากระบบการศึกษารวมถึงการขาดพื้นที่ปลอดภัยในสังคม โดยบูรณาการร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม และเครือข่ายเยาวชนคนรุ่นใหม่ โดยได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2568 ผ่านการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ปัญหาในพื้นที่จังหวัดยะลา การหารือภาคีเครือข่ายที่ขับเคลื่อนงานด้านการลดปัจจัยเสี่ยงในกลุ่มเด็กและเยาวชน การจัดเวทีรับฟังเสียงของหน่วยงานต่าง ๆ และตัวแทนเยาวชนคนรุ่นใหม่เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด

ทั้งนี้ จากการขับเคลื่อนวาระงานดังกล่าว ภาคีเครือข่ายป้องกันปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพจังหวัดยะลาได้จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในประเด็นปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดยะลา จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ 1. บุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า 2. เด็กหลุดออกจากระบบการศึกษา (Drop out) 3. พื้นที่ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อผลักดันเป็นวาระร่วมของจังหวัดยะลาในปี 2569

จึงเรียนมาเพื่อเป็นความเห็นประกอบการพิจารณาในการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนงานต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปริญญ์ มะรียา)

ผู้ประสานงานภาคีเครือข่ายป้องกันปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพจังหวัดยะลา

ติดต่อ คุณวันอาทิตย์ เจ๊ะสาเหาะ

โทร 081-0974547

Email : pan.chesahob79@gmail.com

จดหมายเปิดผนึกถึงผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา ต่อการขับเคลื่อน “วาระยะลาลดปัจจัยเสี่ยง” โดยภาคีเครือข่ายป้องกันปัจจัยเสี่ยงจังหวัดยะลา

สถานการณ์ปัญหาและความเร่งด่วนของเรื่อง :

จากรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดยะลา ประจำปี 2568 ที่จัดทำขึ้นโดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดยะลา พบว่าจังหวัดยะลา มีประชากรจำนวน 552,974 คน จำแนกเป็นเพศชาย จำนวน 274,701 คน และเพศหญิง จำนวน 278,273 คน โดยสัดส่วนประชากรที่เป็นเด็กและเยาวชนที่อยู่ในช่วงอายุ 0-17 ปี มีจำนวนร้อยละ 28.78 และช่วงอายุ 18-25 ปี มีจำนวนร้อยละ 12.64 หรือคิดเป็นร้อยละ 41.42 รวมกัน (จำนวนรวมทั้งสิ้น 229,071 คน) โดยในปัจจุบันสถานการณ์ปัญหาด้านปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพและสังคมที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน เช่น บุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า แอลกอฮอล์ น้ำกระท่อม ยาเสพติด การพนัน เด็กหลุดออกจากระบบการศึกษา (Drop out) รวมถึงปัญหาการขาดพื้นที่สร้างสรรค์และปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน มีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากการทำงานเชิงรุกตามแผนงานขับเคลื่อนวาระยะลาลดปัจจัยเสี่ยงตั้งแต่ปี 2568 โดยภาคีเครือข่ายป้องกันปัจจัยเสี่ยงจังหวัดยะลา และจากการจัดเวทีรับฟังเสียงเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดยะลา เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2569 ที่ผ่านมา ได้รวบรวมข้อมูลสถานการณ์ที่เป็นประเด็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนจังหวัดยะลามากที่สุดจำนวน 3 ประเด็น และได้มีข้อเสนอเชิงนโยบาย ดังนี้

● บุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า

บุหรี่ไฟฟ้านับเป็นภัยเงียบที่กำลังทำลายและกัดกร่อนสุขภาพและอนาคตของเด็กเยาวชนไทย เนื่องจากมีสารนิโคตินซึ่งเป็นสารเสพติด และมีอันตรายต่อทุกระบบ โดยเฉพาะสมองของเด็กตั้งแต่อยู่ในครรภ์ จนถึงอายุ 25 ปี และยังมีสารเคมีอื่น ๆ ซึ่งเป็นต้นเหตุแห่งโรคร้าย เช่น โรคเกี่ยวกับปอด โรคหัวใจ โรคมะเร็ง เป็นต้น ซึ่งจากข้อมูลของเขตสุขภาพที่ 12 มีจำนวนผู้สูบบุหรี่ร้อยละ 20.18 โดยในปัจจุบันการแพร่ระบาดของบุหรี่ไฟฟ้าในกลุ่มเด็กและเยาวชนพบว่ามีอายุของผู้สูบที่น้อยลงไปเรื่อย ๆ พบอายุน้อยที่สุดคือ 6 ปี ซึ่งสะท้อนว่าบุหรี่ไฟฟ้ากำลังเข้าถึงได้ง่ายมากขึ้น ทั้งจากการขายออนไลน์ การลักลอบจำหน่าย และภาพลักษณ์ที่ดูทันสมัย ทำให้หลายคนเข้าใจผิดว่าไม่อันตราย ทั้งที่จริงส่งผลกระทบต่อสุขภาพ โดยเฉพาะสมองและพัฒนาการของวัยรุ่น อีกทั้งยังอาจเป็นจุดเริ่มต้นของการใช้สารเสพติดอื่น ๆ ในอนาคต จึงเป็นประเด็นเร่งด่วนที่ต้องมีมาตรการควบคุมอย่างจริงจัง โดยภาคีเครือข่ายฯ มีข้อเสนอดังนี้

1. ให้สำนักงานตำรวจจังหวัดยะลา ดำเนินการตรวจจรวจการนำเข้า การจำหน่าย และการเข้าถึงบุหรี่ไฟฟ้าในกลุ่มเด็กและเยาวชน โดยการปราบปรามและจับกุมผู้ขาย ผู้ซื้อ และผู้สูบ ผ่านการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด โดยบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
2. ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยะลาและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยะลา เร่งสร้างการเรียนรู้เท่าทันถึงพิษภัยของบุหรี่ไฟฟ้าในกลุ่มเด็ก เยาวชน และผู้ปกครอง โดยอาจจะทำเป็นหลักสูตรที่สามารถให้ความรู้และรณรงค์ในสถานศึกษาทุกระดับ
3. ให้กลไกผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง ร่วมสอดส่องดูแลการเข้าถึงบุหรี่ไฟฟ้าของเด็กและเยาวชนในชุมชน รวมถึงแหล่งจำหน่ายต่าง ๆ เพื่อเป็นการป้องกันและป้องปรามปัญหาตั้งแต่หน่วยที่ใกล้ชิดเด็กและเยาวชนมากที่สุด

● เด็กหลุดออกจากระบบการศึกษา (Drop out)

จากข้อมูลของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) พบว่าจังหวัดยะลามีเด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษาจำนวน 12,802 คน คิดเป็นอันดับที่ 26 ของประเทศ ในขณะเดียวกันจากข้อมูลจังหวัดยะลา ยังพบเด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษจำนวน 69,237 คน และเด็กนักเรียนด้อยโอกาสอีกจำนวน 38,610 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กยากจน และมีสัดส่วนสูงเกินกว่าร้อยละ 98 ของกลุ่มด้อยโอกาสทั้งหมด สะท้อนถึงความเชื่อมโยงของปัญหาความยากจนกับโอกาสทางการศึกษาอย่างชัดเจน และการเพิ่มขึ้นของกลุ่มเหล่านี้บ่งชี้ถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่ยังคงส่งผลกระทบต่อการศึกษาและคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนในพื้นที่อย่างน่าวิตก หากปล่อยปละละเลยอาจส่งผลให้เด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษาอีกจำนวนมาก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น ความยากจนข้ามรุ่น ปัญหายาเสพติด อาชญากรรม เป็นต้น จึงเป็นประเด็นเร่งด่วนที่ต้องให้ความสำคัญ โดยภาคีเครือข่ายฯ มีข้อเสนอดังนี้

1. ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยะลา ดำเนินการค้นหาและจัดทำฐานข้อมูลเด็กที่หลุดออกจากระบบการศึกษา โดยบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชน เพื่อจัดทำมาตรการส่งต่อและกำหนดแนวทางความช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมและตรงตามความต้องการของเด็กและเยาวชนมากที่สุด

● พื้นที่ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน

สภาพสังคมในปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความรุนแรงในมิติต่าง ๆ ทั้งมิติความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ความรุนแรงในครอบครัว การคุกคามทางเพศและการบูลลี่ที่เกิดขึ้นในกลุ่มเด็กและเยาวชน ตลอดจนปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนในวงกว้าง โดยในพื้นที่จังหวัดยะลา พบว่ามีการรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศจำนวนรวม 222 คดี ซึ่งคดีในกลุ่มนี้มักเกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัว การทำร้ายร่างกาย และคดีทางเพศ และมีการจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจำนวน 7,851 คดี โดยคดีเกี่ยวกับยาเสพติดยังคงเป็นปัญหาเรื้อรังที่มีผลกระทบต่อสังคม ส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่น ๆ ตามมา อาทิ อาชญากรรม ลักขังชิงปล้น และปัญหาความรุนแรงในครอบครัว นอกจากนี้ยังพบเยาวชนอายุ 16 ปี ครอบครองและพกพาอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยผิดกฎหมาย ซึ่งเสี่ยงต่อความปลอดภัยและสวัสดิภาพโดยรวมของเด็ก เยาวชน และสังคม จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องเร่งแก้ปัญหาและมีมาตรการทางกฎหมายอย่างจริงจัง โดยภาคีเครือข่ายฯ มีข้อเสนอ ดังนี้

1. ให้สำนักงานตำรวจภูธรจังหวัดยะลา ยกกระตือรือร้นการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและต่อเนื่องในทุกกรณีที่จะส่งผลการคุกคามและลดทอนสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน
2. ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดยะลา ยกกระดับมาตรการการทำงานเชิงรุกเพื่อสร้างกลไกคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ครอบคลุมและเท่าเทียม ตลอดจนพัฒนาระบบฐานข้อมูลเด็กและเยาวชนเปราะบางที่เชื่อมโยงข้อมูลเด็กนอกระบบอย่างเสมอภาค
3. ให้กลไกผู้นำชุมชน จัดให้มีพื้นที่สร้างสรรค์และปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชนอยู่ในทุกชุมชน โดยเฉพาะพื้นที่สาธารณะที่ปราศจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การมั่วสุมที่อาจนำไปสู่ความเสี่ยงอื่น ๆ รวมถึงการพกพาอาวุธในที่สาธารณะ เป็นต้น

ข้อเสนอเชิงนโยบาย :

ทั้งหมดนี้บ่งชี้ได้อย่างชัดเจนว่า สถานการณ์ปัญหาปัจจัยเสี่ยงทั้ง 3 ประเด็นกำลังกีดกร่อนอนาคตของเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดยะลาอย่างน่าเป็นห่วง เป็นภัยร้ายและวิกฤติทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของเด็กและเยาวชน หากไม่มีมาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาคัดเจนและเป็นรูปธรรม อาจก่อให้เกิดปัญหาที่สลับซับซ้อนที่ยากต่อการแก้ไขได้ในอนาคต โดยทั้ง 3 ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการ “สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย โอกาสที่เท่าเทียม และการดูแลอย่างเข้าใจ” ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการดูแลและพัฒนาเด็กและเยาวชนอย่างที่เราควรจะเป็น

ในการนี้ ภาควิชาช่วยป้องกันปัจจัยเสี่ยงจังหวัดยะลา ซึ่งประกอบด้วยองค์กรภาคประชาสังคมต่าง ๆ จึงขอแสดงจุดยืนต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมีข้อเรียกร้องและข้อเสนอเชิงนโยบายต่อ “การขับเคลื่อนวาระยะลาลดปัจจัยเสี่ยง” ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา ดังนี้

1. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา ได้มีมาตรการในการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยให้กำหนดและบรรจวาระยะลาลดปัจจัยเสี่ยงเป็นวาระและแผนการขับเคลื่อนงานของจังหวัด
2. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา จัดให้มีกลไกการทำงานในการขับเคลื่อนวาระดังกล่าวที่บูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน โดยออกเป็นคำสั่งของจังหวัด ที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน

ภาควิชาช่วยป้องกันปัจจัยเสี่ยงจังหวัดยะลา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อเสนอทั้งหมดนี้จะถูกผลักดันเป็นวาระร่วมกันของจังหวัดยะลาในการบูรณาการทำงานเชิงรุกของทุกภาคส่วนอย่างจริงจัง เพื่อร่วมสร้างและส่งต่อสังคมสีขาวที่ปราศจากปัจจัยเสี่ยงให้เด็กและเยาวชนได้เติบโตอย่างมีคุณภาพต่อไป

ภาควิชาช่วยป้องกันปัจจัยเสี่ยงจังหวัดยะลา

วันที่ 8 เมษายน 2569

ณ ศาลากลางจังหวัดยะลา

รายนามองค์กรภาคี :

1. สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (ศุนย์ภาคใต้ตอนล่าง)
2. เครือข่ายงดเหล้าจังหวัดยะลา
3. เครือข่ายสร้างเสริมสุขภาพเยาวชน (ชสย.)
4. สมาคมฟ้าใสส่งเสริมสุขภาพะเด็กและเยาวชนชายแดนใต้
5. กลุ่มคนกล้าพันธุ์ใหม่ชายแดนใต้
6. เครือข่ายเยาวชน YSDN ยะลา
7. สภาเด็กและเยาวชนจังหวัดยะลา
8. สภาเด็กและเยาวชนเทศบาลนครยะลา